

Khẩn trương

... nhưng đừng vội vã

Trên những thửa ruộng vừa gặt xong, gió tháng Mười vẫn còn mùi thơm mới. Giữa nhịp sống hối hả của thời đại số, ít ai để ý rằng ở đâu đó, có những con người vẫn lặng lẽ “gieo chữ”, “gieo niềm tin” nơi đồng ruộng. Họ không phải nhà nông, nhưng sống cùng nông dân; không phải doanh nhân, nhưng mang tinh thần khởi nghiệp nơi cánh đồng. Người ta gọi họ bằng cái tên giản dị: cán bộ khuyến nông.

Khi đất nước đang chuyển mình mạnh mẽ, hệ thống tổ chức cũng cần “kiện toàn”, “sắp xếp”. Nhưng giữa những cụm từ hành chính đó, ta cần dừng lại một chút, để hỏi lòng mình: kiện toàn để làm gì, và giữ lại điều gì trong hành trình đổi thay ấy?

Khuyến nông - sợi dây nối tri thức với đồng ruộng

Ngày xưa, khuyến nông là “ông kỹ sư ba lô”, “chị cán bộ mang mô hình đến tận ruộng”. Ngày nay, khuyến nông có thể là những người dùng điện thoại để dạy nông dân qua Zalo, qua livestream, qua video hướng dẫn. Nhưng bản chất vẫn vậy: họ là cầu nối giữa khoa học và cuộc sống, giữa chính sách và người dân, giữa lý thuyết và thực tiễn.

Nếu một ngày, hệ thống khuyến nông bị rút gọn mà không có sự kế thừa tri thức, không còn ai đi thăm đồng, lội ruộng, trò chuyện cùng nông dân, thì tri thức nông nghiệp sẽ mãi nằm yên trên giấy, còn ruộng đồng thì im lặng trong nỗi lo của những người ở lại.

Nếu một ngày, hệ thống khuyến nông bị rút gọn mà không có sự kế thừa tri thức, không còn ai đi thăm đồng, lội ruộng, trò chuyện cùng nông dân, thì tri thức nông nghiệp sẽ mãi nằm yên trên giấy, còn ruộng đồng thì im lặng trong nỗi lo của những người ở lại.

Khẩn trương - nhưng phải có nhịp tim

Khẩn trương” không đồng nghĩa với “vội vã”. Cái vội khiến người ta làm cho xong, còn cái khẩn trương xuất phát từ ý thức trách nhiệm với thời gian. Mùa vụ không đợi người, và người nông dân không thể chờ đợi mãi một hệ thống bị xếp lại rồi lại sắp ra.

Vì vậy, khẩn trương phải đi cùng tầm nhìn. Phải thấy được bức tranh lớn hơn của nông nghiệp Việt Nam: từ sản xuất sang kinh tế nông nghiệp, từ “làm nhiều” sang “làm tốt”, từ “tư duy mùa vụ” sang “tư duy thị trường”.

Khuyến nông, nếu chỉ dừng ở chuyện hướng dẫn kỹ thuật, thì mới chạm đến phần ngọn. Nhưng nếu biết gợi mở tư duy, khuyến khích sáng tạo, giúp nông dân học cách tự học, tự làm, tự tin tham gia thị trường - thì khi ấy, khuyến nông sẽ trở thành một lực lượng kiến tạo phát triển, chứ không chỉ là người “đi hướng dẫn mô hình”.

Giữ hồn - thay vì chỉ giữ bộ khung

Sắp xếp tổ chức là việc cần thiết. Nhưng quan trọng hơn là giữ lại hồn cốt của người làm khuyến nông, những người có tình thương, có tri thức, có niềm tin với nông dân. Giống như xây lại căn nhà, ta có thể thay gạch, thay mái, nhưng phải giữ nền móng.

Cái nền của khuyến nông không phải ở phòng ban, ở cơ quan, mà ở trái tim những con người đã ăn cơm nhà, đi ruộng đồng, ở lại với dân để “gieo tri thức”, “gặt niềm tin”. Họ là biểu tượng của niềm tin bình dị, thứ mà không một văn bản hành chính nào có thể thay thế.

Khuyến nông trong thời đại mới - gieo tri thức sô, gặt niềm tin thật

Thời đại hôm nay, người nông dân có thể tra cứu mọi thứ chỉ bằng vài cú chạm màn hình. Nhưng nếu không ai hướng dẫn cách phân biệt đúng - sai, thật - giả, thì công nghệ cũng chỉ là lớp bụi ảo phủ lên tri thức.

Khuyến nông thời đại mới cần chuyển mình, không chỉ “đi mô hình” mà phải “đi cùng niềm tin”. Cán bộ khuyến nông không chỉ hướng dẫn kỹ thuật mà còn là người truyền cảm hứng học tập suốt đời, là “người kể chuyện mới” cho nông thôn Việt Nam. Họ phải biết dùng mạng xã hội để lan tỏa mô hình hay, biết tổ chức các buổi chia sẻ cộng đồng, biết “dẫn nông dân vào nền kinh tế tri thức” một cách thân thiện, dễ hiểu.

Khuyến nông khi ấy không chỉ “gieo hạt giống trên ruộng”, mà còn gieo tri thức trong lòng người.

Đừng để đồng ruộng thiếu tiếng cười của người khuyến nông

Một đất nước nông nghiệp mà thiếu đi hơi thở của khuyến nông, thì như cây lúa thiếu nước, con sông thiếu phù sa.

Chúng ta có thể sắp xếp lại mô hình, tinh giản bộ máy, nhưng đừng làm khô đi mạch tri thức đã bao năm bồi đắp cho nông thôn Việt Nam.

Khẩn trương, là để kịp thời thích ứng. Nhưng phải khẩn trương trong tỉnh táo, trong yêu thương, trong hiểu biết về con người và cuộc sống. Vì khi hiểu nông dân, tin nông dân và cùng nông dân, khuyến nông sẽ không bao giờ lỗi thời.

Khuyến nông không chỉ là nghề, đó là hành trình gieo lại niềm tin trên mảnh đất đã bao lần cày xới. Nếu giữ được niềm tin ấy, hệ thống khuyến nông Việt Nam sẽ luôn đứng vững, dù đi qua bao mùa mưa nắng.

Lê Minh Hoan